

Hyvän ryhmän määritelmä

Luokat
5-9Toinen
aste

206

Hyvän ryhmän ominaisuuksia

Tehtävä:

Määritellään yhteisesti omien kokemusten kautta, millainen on toimiva ja hyvä ryhmä.

Tila:

Luokkahuone.

Tarvikkeet:

Hyvän ryhmän määritelmä -monistepohja kopioituna kaikille.

Aika:

20 minuuttia.

Keskustelukysymyksiä:

- Löytyykö kaikista pienryhmien määritelmistä jotain yhteistä?
- Millaisia toimivaan ryhmään liittyviä asioita parikeskusteluissa ja pienryhmien keskusteluissa nousi esiin?
- Millaisen koko ryhmälle sopivan toimivan ryhmän määritelmän voisitte muodostaa?

Ohjeet:

Jaa jokaiselle osallistujalle Toimivan ryhmän määritelmä -monistepohja, jonka avulla jokainen pohtii aluksi itsenäisesti, millainen on omasta mielestä hyvä ja toimiva ryhmä. Monisteessa ohjataan pohtimaan asiaa aikaisempien kokemusten kautta palauttamalla mieleen erilaisia ryhmiä, joihin on itse kuulunut (luokka, harrastusryhmä, nettiyhteisö jne.) ja miettimään, mitkä asiat näissä ryhmissä ovat edistäneet viihtymistä ja turvallisuuden tunnetta.

Itsenäisen työskentelyn jälkeen jokainen ottaa pariksi jonkun lähellä istuvan osallistujan. Parin tehtävänä on vertailla kummankin omaa kuvausta toimivasta ryhmästä ja neuvotellen muodostaa näistä yhteinen toimivan ryhmän kuvaus. Lopuksi kaksi vierekkäin istuvaa paria muodostavat neljän hengen ryhmän, jossa jälleen muodostetaan kummankin parin kuvauksista pienryhmän yhteinen määritelmä toimivalle ryhmälle.

Kun kaikki pienryhmät ovat saaneet yhteiset määritelmänsä toimivalle ryhmälle valmiiksi, pyydä jokaista ryhmää kirjoittamaan oma määritelmänsä taululle tai fläpille kaikkien nähtäväksi.

Avainsanat:

- Ryhmän määritelmä
- Ryhmän kaksoistavoite
- Koheesio
- Ryhmän kiinteytys

Hyvän ryhmän määritelmä

206

Taustaa

Ryhmän kaksoistavoite

Toimiessaan ryhmän on pyrittävä samanaikaisesti kahteen päämäärään. Toinen on ryhmän toiminnan tarkoitukselta johtuva perustehtävä eli asiatavoite. Toinen päämäärä eli tunnetavoite sisältää ryhmän kiinteyteen ja toimintakykyyn liittyvät tekijät. Nämä kaksi tavoitetta muodostavat erottamattoman kokonaisuuden: asiatavoitetta ei saavuteta, jos keskitytään vain tunnetavoitteeseen, ja toisinpäin. Ryhmän perustehtävän onnistumiseen vaikuttaa ryhmän koossa pysyminen ja kiinteys eli se, kuinka hyvin ryhmä saavuttaa tunnetavoitteensa. Kiinteys taas puolestaan on riippuvainen ryhmän jäsenten tyytyväisyydestä ryhmän perustehtävän suorittamiseen. Turvallinen ja kannustava ilmapiiri on tärkeä myös ryhmän yksittäisen jäsenen kehittämisen ja suorittamisen kannalta. Ilman turvallista ilmapiiriä kukaan ei uskalla yrittää, esittää mielipiteitä ja joskus myös epäonnistua, mikä olisi oppimisen ja ideoinnin kannalta erittäin tärkeää.

Tukioppilasryhmässä asiatavoite voisi olla esimerkiksi 7.-luokkalaisten ryhmäytymispäivän suunnittelu. Tunnetavoite puolestaan on tukioppilaiden oman keskinäisen ryhmähengen ylläpito, jotta ryhmässä on kannustava ja positiivinen ilmapiiri ja uusia ideoita uskalletaan esittää. Jos ryhmä keskittyy ainoastaan asiatavoitteen saavuttamiseen, voi lopputulos jäädä vaatimattomaksi, kun kaikki eivät ehkä uskalla tuoda esiin omia ideoitaan arastellessaan, mitä muut heistä ajattelevat. Jos puolestaan keskitytään pelkästään tunnetavoitteen saavuttamiseen, voi käydä niin, että ryhmässä ideointi on valtavan hauskaa, mutta loppujen lopuksi huomataan, että käytettävä aika on kulunut ja mitään valmista ei ole syntynyt. Ohjaajan tehtävänä on huolehtia oikeasta tasapainosta asia- ja tunnetavoitteen välillä ja muistaa, että antoisinta on tavoitteellinen yhteinen työskentely hyvässä ilmapiirissä.

Kerro osallistujille

- Hyvin toimiessaan ryhmän on pyrittävä samanaikaisesti kahteen eri päämäärään: ryhmän perustehtävään eli asiatavoitteeseen ja ryhmän kiinteyttä ylläpitävään toimintaan eli tunnetavoitteeseen.
- Asiatavoite ja tunnetavoite ovat riippuvaisia toisistaan: hyvin toimivassa ryhmässä viihdytään paremmin, ja toisaalta ryhmän yhteishenki ja kiinteys vievät eteenpäin tehokasta ja tuloksellista toimintaa.

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Lähteet: Salovaara R. & Honkonen T. 2011. Rakenna hyvä luokkahenki. PS-Kustannus. • Haapaniemi R. & Raina L. 2014. Rakenna oppiva ryhmä. Pedagogisen viihtymisen käsikirja. PS-kustannus. • Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2012. Kuulun. Välineitä ryhmän turvallisuuden tukemiseen.

